

Riigikantselei
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 28.08.2025

nr 7-1.2/25-01595-2

Meie 04.09.2025

nr 1-7/880-2

**Riigikogu liikme Aleksandr Tšaplõgini kirjalik
küsimus kultuuriministrile (KK 364)**

Tänan teid küsimuste eest!

Eestis kehtib ajakirjandusvabadus. 2025. aasta mais avaldatud Piirideta Reporterid (RSF) organisatsiooni ajakirjandusvabaduse indeksis tõusis Eesti ajakirjandusvabadus maailmas teisele kohale, aasta varem oli Eesti kuuendal kohal. See on suur tunnustus meie ajakirjanike tasakaalustatud ning põhjalikule tööle.

Kuigi Venemaa propagandakanalite edastamine on Eestis keelatud, siis ei tähenda see nende absoluutset kättesaamatust – ajakirjandusväljaannete toimetused võivad neid kui allikaid faktide kontrolliks ning Venemaa propaganda tuvastamiseks jälgida, et seejärel pakkuda lugejatele tasakaalustatud ja kriitilist ajakirjanduslikku käsitlust. Euroopa Liidu ja Eesti sanktsioonid keelavad konkreetsete kanalite edastamise. Ajakirjanduslikul eesmärgil nendes kanalites olnud sisu tsiteerimine ja kriitiline käsitlemine ei ole sanktsioonide rikkumine.

Kultuuriministeerium ei tee igapäevast sisulist toimetuslikku järelevalvet meediaväljaannete üle - ajakirjandusvabadus on Eesti Vabariigi põhiseadusega tagatud. Põhiseaduse § 45 ütleb selgelt: Tsensuuri ei ole. Kultuuriministeerium austab ajakirjandusvabadust ning ei sekku ajakirjandusväljaannete töösse, sh ministeerium ei tegele mingilgi moel ajakirjanike allikate valikuga. Samas eeldatakse, et väljaanded tegutsevad kooskõlas Eesti ja Euroopa Liidu seadustega, sh sanktsioonirežiimiga. Vajadusel võivad järelevalveasutused, näiteks Tehnilise Järelevalve Amet või õiguskaitseorganid, hinnata, kas mõne väljaande tegevus on seadusega vastuolus.

Riiklikust toetusmeetmest rahastust saavatele ettevõtetele seatud selged kriteeriumid on sätestatud kultuuriministri määrusega „Eesti sõltumatu erameedia poolt venekeelset informatsiooni tasakaalustava ja ühist informatsiooni kujundava ajakirjandusliku sisu loomise ja edastamise toetamise tingimused ja kord.“ Ministeerium jälgib, et toetust saanud ettevõtted vastaksid kehtestatud nõuetele ning täidaksid võetud kohustusi.

Võitlus propagandaga on kindlasti väga oluline ja teema väärib jätkuvat tähelepanu, kuid tuleb arvestada, et ajakirjanduse töö üks osa on ka propagandamaterjalide analüüsimine ja kriitiline käsitlemine. Seetõttu ei ole mõistlik piirata ajakirjandusväljaannete õigusi selliste allikate kasutamisel.

Küll aga võiksid meediamajad eneseregulatsiooni korras kaaluda täpsustavaid juhiseid ja jagada parimaid praktikaid, mis aitaksid väljaannetel selgemalt paljastada propagandat ja tagada, et ajakirjanduslikes käsitlustes oleks tundlike teemade puhul alati tagatud kriitiline kontekst.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga

minister

Andres Jõesaar 628 2338

Andres.Joesaar@kul.ee